

**Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium  
Gyermekváros Utcai Tagintézmény**

## **KÖRNYEZETI NEVELÉSI MUNKATERV**

**2023/2024. TANÉV**

**Készítette: Szabó László Zoltán**

**Szolnok, 2023. szeptember 3.**

## **A munkaterv készítését meghatározó dokumentumok**

- A Nemzeti Köznevelési törvény
- A Szolnok Városi Tehetség gondozó Szakkollégium Pedagógiai Programja
- Beszámoló a Szolnok Városi Kollégium a Gyermekváros Utcai Tagintézményének 2022/2023-s tanévben végzett munkájáról
- Nemzeti Környezetvédelmi Program 83/1997. (IX. 26.) OGY sz. határozat
- Az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- Az ökoiskolai címmel járó feladatok.

### **Célkitűzés**

A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának a folyamata amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléshez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. Célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

A tanulókat képessé tenni arra, hogy:

- felismerjék a környezet értékeit, esztétikumát és az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit,
- cselekedjenek a környezet védelmében, és tartózkodjanak a környezet káros terhelésétől,
- a társakkal együttműködve, a környezeti szempontokat tudatosan figyelembe véve alakítsák a kollégiumi környezetüket,
- részesítsék előnyben életmódjukban a környezetbarát formákat, fogyasztási szokásaikban a természetes és újrahasznosítható anyagokat,
- tudjanak érvelni környezetvédő megoldások mellett,
- felkészültek legyenek környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére, váljanak kezdeményezőkké, képesek legyenek javaslataikkal a környezet érdekében cselekedni.

### **A környezeti nevelés tartalma**

- A környezeti nevelés tartalma a természetet és embert tisztelő szokásrendszer kialakítása, a belső készlet érzelmi, erkölcsi esztétikai megalapozása.
- A cselekvés alapja a természet-központúság, annak takarékos használata.
- A munka az emberek létfenntartási igényét és környezet-átalakítási törekvéseit szolgálja. Ne lépje át a visszafordíthatatlan határát.
- A környezeti nevelés módszere a természet közelség, szemlélődés, vizsgálódás a természetről, az emberről, és környezetéről.
- A tanulók legyenek lakóhelyük környezeti védelmezői.
- Tanári magatartás a természettel kapcsolatban: elismeri, elfogadja a természet nagyságát, adottságait, megőrzi, megóvja, csak elfogadható határon belül változtatja.

- Tanári magatartás a társadalommal és a környezeti neveléssel kapcsolatban: életét a környezettel harmóniában, társaival, a másik emberrel együttműködve, a társadalmi munkamegosztásban részt vállalva tudja megvalósítani. Munkájával ebben a szellemben hat.

### Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

A környezeti nevelés során érvényesítjük a természetközpontú és a társadalomközpontú megismerést és megközelítést. Mivel az ember biológiai és társadalmi lény egyaránt életét a természeti erők határozzák meg illetve társadalmi lény annak a társadalomnak a része amelyben él.

### Fejlesztési követelmények, 9-13. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újra hasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.
- A természet szépségeinek felismerése A természet közelsége miatt érzett öröm megtapasztalása Tisztelet és szeretet más élőlények iránt.
- Környezetvédelmi tudatformálás a helyi értékrend,attitűd, érzelmi viszonyulások,formálása környezetről,társadalomról.kialakított tudás bővítése.

### Programterv.

A tematikus csoportfoglalkozások tartalmi vonatkozásai és ütemezése – így a fenntarthatóság, környezettudatosság fejezeté is – az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet 2.§ 9. pontjában meghatározott tematikus csoportfoglalkozások helyi tantervében jelenik meg. Ennek alábontásaként a részleteket a tematikus terv, a foglalkozási terv és az óravázlatok tartalmazzák.

A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Környezeti nevelési programjából adódó feladatok, egyéb programok lehetőséget kínálnak egy-egy téma feldolgozására és ezzel a környezeti kultúra fejlesztésére.

Napi tevékenységek, valamint a „Fogyasztói Tudatosságra Nevelő Iskola” és az “örökös ökoiskola “ címmel járó feladatok:

- a szelektív hulladékgyűjtés
- napi rendszerességgel törekszünk a szobák és a közvetlen környezet ápolására, tisztán tartására, otthonossá tételére
  - napi szobapontozás, tisztasági verseny
- a tanulók naponta ürítik a szoba szemétkgyűjtő edényét
- fokozott figyelmet fordítunk a közösen használt helyiségek tisztántartására
- folyamatosan ügyelünk az energia felhasználásának csökkentésére
  - takarékoskodunk a víz és az elektromos áram felhasználásával
- egyéni és csoportos beszélgetések során tudatosítjuk a környezettudatosság szerepét és fontosságát.

**Innovatív tanulási környezet kialakítása és komplex tehetségsegítő program megvalósítása. Program megnevezése Szolnok város környezeti állapotának komplex felmérése NTP-INNOV-21 A program folytatásaként az ökológia és a kíváncsi természetkutatók szakköri foglalkozásokon a felmérések folytatása.**

**GWG magashegyi fogsapontyok fajmegőrzési program 2023/24 tanévben 4 veszélyeztetett halfaj gondozása akváriumokban.**

a 2023/24-es tanévben megvalósításra kerülő tevékenységek: fotókiállítás, tanösvény kialakítása a kollégium udvarán, odukihelyezés, denevér monitoring, téli madáretetés, új virágágyás kialakítása, kirándulás egy védett terület megismerése.

#### **Fenntarthatósági témahét 2024. április 22-26. helyi programjai**

- Környezetvédelmi előadások meghallgatása meghívott előadóktól.
- A Témahét tematikájában szereplő programokba való bekapcsolódás.
- Kézműves foglalkozások hulladék újrahasznosítással
- Fenntarthatósági vetélkedő a tagintézmény diákjainak
- Kirándulás a Tisza élővilágának természeti értékeinek megismerése céljából.

#### **„Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola” cím programjai a tagintézményben**

- Tudatos vásárlás a gyakorlatban, piaclátogatás
- A fogyasztás és az egészség összefüggéseiről tanulói előadások
- A fogyasztás gazdasági, pénzügyi összefüggéseit modellező szerepjátékok
- Egészséges táplálkozást népszerűsítő rendezvény.
- Salátakészítés. Ételkészítés hazai alapanyagokból.

#### **Ökoiskolai cím programjai a tagintézményben**

- Szakköri foglalkozások: ökológia szakkör, kíváncsi természetkutatók klubja
- Környezet szépítő tevékenységek parkrendezés, virágágyás kialakítása, gondozása.
- Szelektív hulladékgyűjtés: pet palack, szárazelem gyűjtés.

- . Környezetvédelmi akciókban, programokon való részvétel. Te szedd! városi rendezvények.
- . Környezetvédelemmel kapcsolatos jeles napokhoz kapcsolódó előadások, filmvetítés.  
Pl: a víz világnapja, a Föld napja, Madarak és fák napja.  
Madárvédelem, madáretetés, madármegfigyelés, odúk kihelyezése,  
Szolnok város környezeti állapotának megismerése.  
A Tisza élővilágának megismerése.

Környezetvédelmi szervezetek ,nemzeti park munkájának megismerése programokba való bekapcsolódás.

Alkalmazható környezeti nevelési módszerek

- környezetvédelmi akciók,
- megfigyelések,
- kreatív munka (alkotások újra felhasználható anyagokból),
- filmek, internetes információk alkalmazása,
- zöld híradó - faliújság
- szelektív gyűjtés szervezése

Értékelés formái

- Ügyeletes nevelőtanári értékelés: naponta  
Tartalma: szobarend pontozása
- Egészségügyi felelős értékelése: havonta  
Tartalma: szobarend értékelése
- Csoportvezetői értékelés: hetente  
Tartalma: a tanulók egyéni tevékenységének értékelése
- Vezető értékelés  
Tartalma: A környezeti nevelési program megvalósításának helyzete, tartalma, eredményei  
Ideje: félévente
- A pedagógiai tevékenység értékelése  
Tartalma: A nevelőtestület környezeti nevelési munkájának hatékonysága, a tanulók egyéni tevékenységének színvonala.  
Ideje: az éves munkaterv szerint.